

TOIMITTAJALTA

Teosofisen Seuran varapresidentti, Mr. C. Jinarajadasa vieraili rouvineen Helsingissä syyskuun puolivälissä. Hän piti useampia julkisia luentoja ja herätti paljon mielenkiintoa Helsingin yleisössä sekä rauhallisella ja vakuuttavalla esiintymisellään että järkeen menevillä sanoillaan. Siinä tilaisuudessa, Suomen T. S:n vastaanottokokouksessa, jossa minun oli onni olla läsnä, hän esim. lausui ajatuksen, joka lienee kaikunut oudolta monen T. S:n jäsenen korvissa. Mr. Jinarajadasa sanoi näet: „Tiet Mestarein luo ovat monet. Teosofinen Seura on ainoastaan yksi näistä teistä.“

Mr. Jinarajadasa on niin sanoakseni teosofinen kulttuuripersonallisuus. Hänen uskonnolliset ja poliittiset näköalansa ovat yleismaailmalliset, samalla kun hän antaa myötätuntonsa ja harrastuksensa jokaisen kansan erikoistehtävälle. Hänessä ovat onnellisella tavalla yhtyneet itä- ja länsimaat; idän rauhallinen viisaus on antanut kättä lännen tarmokkaalle toiminnanhalulle. Annie Besant on epäilemättä valikoinut oikean miehen Teosofisen Seuran varapresidentin vastuunalaiseen virkaan.

Vierailun viimeisenä päivänä oli minulla tunnin kestävä keskustelu Mr. Jinarajadasan kanssa. Toivon, että keskustelu jätti häneen saman tunnelman kuin minuun: aika oli liian lyhyt. Emme ehtineet puhua tyhjentävästi yhdestäkään asiasta, ja kuitenkin meidän olisi pitänyt pohtia juurta jaksain useampia teosofiselle käytännölle tärkeitä kysymyksiä, joita meidän nyt oli pakko sivuuttaa vain parilla huomautuksella.

Olin ajatellut, että Mr. Jinarajadasa olisi tahtonut kuulla tarkempia tietoja Ruusu-Risti-seuran synnystä ja suhteesta Suomen Teosofiseen Seuraan, ja varmasti olisimme niistä asioista enemmän jutelleet, jos aikaa olisi riittänyt. Nyt Mr. J. ehti lausua vain pari ajatustaan siitä kysymyksestä. Hän sanoi ensin: „tarpeetonta teidän oikeastaan oli jakautua kahtia; olisittehan voineet muodostaa kaksi teosofista liittoa eli osastoa Suomessa.“ Kun tähän huomautin, että meidänkin ruusuristiläisten, alkuperäinen aikomus oli samankaltainen, sanoi Mr. J.: „niin, mutta valitsemanne nimi – Okkultinen Osasto – oli mahdoton.“ Tähän vastasin hieman hämmästyneenä, että nimi ei suinkaan ollut lopullinen, se oli aivan tilapäinen ehdotus. Pienen vaitiolon jälkeen Mr. Jinarajadasa sitten iloisen rohkaisevasti lisäsi: „mutta olihan kuitenkin paras, että erositte. Siten teillä

on itsellänne vapaammat kädet. Teillä on suuri tehtävä Suomessa, ja toiselta puolen Suomen Teosofinen Seura vapaammin saa kulkea omia teitään. On nähkääs ihmisiä – T. S:n jäsenet, – jotka vastaanottavat korkeimman inspiratsiooninsa Mrs. Besantin kautta, ja taas on ihmisiä – Ruusu-Ristissänne, – joiden korkein inspirationsi tulee P. E:n kautta.”

Näitä seurojemme asioita koskettelimme, kuten sanottu, vastoin odotustani vain ohimennen, koska Mr. Jinarajadasalla oli toinen kysymys mielessään. Olimme tuskin ehtineet tervehtiä, ennenkuin Mr. J. pyysi minua kertomaan jotakin Suomen deevasta. Yllätykseni lienee kuvastunut kasvoistani, koska hän vakavan kohteliaasti heti selitti: „puhukaa aivan vapaasti, Mr. Ervast. En ole mikään skeptikko. Uskon täydellisesti, että te olette kosketuksessa Suomen kansallishaltian kanssa.“ Näin veljellisen ja myötätuntoisen alustuksen perästä en osannut muuta kuin taipua vieraan tahtoon, ja ryhdyin siis kuvaamaan joitakuita piirteitä Suomen deevan luonteesta ja tehtävästä. Kun silloin m. m. väitin, että kansallishaltiamme on Kristuksen (ja Buddhan) seuraaja, joten hän esim. ei hyväksy väkivaltaa eikä sotaa, syntyi meillä pieni sananvaihto sodan ja rauhan kysymyksestä. Mr. Jinarajadasa oli tietysti Mrs. Besantin kannalla, ja sentähden meillä oli eriäviä mielipiteitä Teosofisen Seuran ja teosofein velvollisuuksista ja mahdollisuuksista. „Ajatelkaa“, minä sanoin, „jos Teosofisen Seuran kaikki jäsenet maailmansodan aikana olisivat uskoneet veljeyteen ja kieltäytyneet menemästä sotaan tai asettumasta kummankaan taistelevan puolelle, – eikö se olisi ollut suuremmoinen voitto?“ – „Luuletteko todella?“ sanoi Mr. Jinarajadasa epäillen. „Eihän T. S:n jäseniä ollut kuin kourallinen ihmisiä: neljäkymmentätuhatta, ja sotivien lukumäärä nousi kymmeneen miljooniin. Mitä luulette teosofein voineen semmoisella menettelyllä vaikuttaa?“ – „En ajattelekaan näkyväistä hyötyä, vaikka emme saa laskuista unohtaa pois niitä miljoonia, jotka olisivat hämmästyneet teosofein esimerkkiä ja seuranneet sitä. Ajattelen asiaa aatteellisesti. Otaksukaamme vaikka, että suuri joukko olisi kuollut marttyyrikuoleman aatteensa ja uskonsa puolesta. Heidän vaikutuksensa toisella tasolla, kuoleman jälkeen, olisi ollut ylen voimakas.“ Tuntui siltä, että Mr. Jinarajadasa ei ollut ajatellut asiaa ennen tältä kannalta, ja keskustelumme kääntyi toisaanne.

Erotessamme rakastettava vieras valmisti minulle iloisen yllätyksen, kertoessaan minulle terveiset Mrs. Besantilta. „Sanokaa Mr. Ervastille“, oli Mrs. Besant pyytänyt, „että pidän hänestä niinkuin ennenkin.“ Tästä tunsin itseni sangen kiitolliseksi ja onnelliseksi ja pyysin Mr. Jinarajadasaa

viemään minulta samanlaiset terveiset Mrs. Besantille. „Minäkin rakastan häntä“, sanoin, „samalla rakkaudella, jolla aina olen häntä rakastanut. Olen tosin eri mieltä monissa periaatteellisissa kysymyksissä ja lausun myös aina eriävät ajatukseni . . .“ – „Sehän on luonnollista“, vastasi Mr. Jinarajadasa, „eikä Mrs. Besant sitä paheksu . . .“

Kaiken kaikkiaan mieltä virkistävä keskustelu, joka jätti jälkeensä onnellisen muiston, vaikka samalla suuren tyhjän aukon sydämeen, kun emme ehtineet asioita tyhjentävästi pohtia.

*

Tohtori Annie Besant, Teosofisen Seuran kuuluisa presidentti, täytti t.k. 1 p:nä 76 vuotta. Hän sairastui keväällä verenmyrkytykseen, jonka aiheutti hyönteisen pisto, mutta kärsittyään verrattain kauvan kovia tuskia, hän parantui ja saattoi taas terveenä ja elinvoimaisena astua uuteen ikävuoteensa.

Ihmetellä täytyy hänen väsymätöntä tarmoaan, sillä jos kenen, on Annie Besantin elämä ollut katkeamaton, pitkä työpäivä. Nuorena papin rouvana hän joutui alttiiksi uskon epäilyksille, ja kun hän sitten erosi miehestään ja samalla kristillisestä kirkosta hän tuli innokkaaksi materialistiksi ja sosialistiksi. Mrs. Besant on luonnostaan toimiva ja uhrautuva tulisielu, jonka väsymättä täytyy työskennellä ihanteensa puolesta, ja sentähden hän usean vuoden aikana oli kuin sosialismin ja materialismin ylipapitar Englannissa, joka uskonsa puolesta kärsi vankeuttakin.

Vuonna 1888 hän sai „Review of Reviews“ lehden toimitukselta arvosteltavakseen madame Blavatskyn vastikään ilmestyneen suurteoksen „The Secret Doctrine“ (Salainen Oppi), ja siihen kirjaan tutustuminen muodosti käännekohtan Mrs. Besantin elämässä. Hän, joka aina oli etsinyt totuutta ja rakastanut totuutta yli kaiken, hän sai nyt vastauksen sielunsa polttaviin kysymyksiin; pimeyden usvat hälvenivät ja totuuden kirkas aurinko loi valonsa hänen elämänsä tielle. Empimättä Mrs. Besant etsi ystävän, joka saattoi esittää hänet madame Blavatskylle. Ja kun Annie Besant oli tutustunut Helene Blavatskyyyn, silloin uudistuivat muinaiset suhteet ja siteet, silloin heräsi jälleen eloon muinainen rakkaus, ja molemmat tunsivat löytäneensä ystävän, johon saattoivat luottaa. Mrs. Besantista tuli madame Blavatskyn oppilas, eikä oppilas hetkeäkään ole horjunut uskollisuudessaan kuollutta opettajaa kohtaan, joskin voi olla eri

mieltä siitä, onko hän täydellisesti käsittänyt suuren opettajansa alkuperäisiä ihanteita.

Teosofisella työvainiolla on Mrs. Besant nyt herkeämättä tehnyt työtä kohta viisineljättä vuotta. Madame Blavatskyn kuoleman jälkeen (1891) Mrs. Besant heti oli lahjakkain ja loistavin teosofinen puhuja ja kirjailija ja samalla vaikuttavin henkinen voima teosofisessa liikkeessä. Kuusitoista vuotta hänen asemansa Teosofisessa Seurassa oli epävirallinen – joskin hän oli sisäisen, n. s. esoteerisen osaston ulkonaisena päänä, – mutta presidentti-perustajan, eversti Henry S. Olcottin kuoleman jälkeen (1907) Mrs. Besant miltei yksimielisesti valittiin Teosofisen Seuran presidentiksi, jossa korkeassa virassa hän siitä saakka on pysynyt, tullen kolmannen kerran valituksi seitsemäksi vuodeksi v. 1921.

Mrs. Besant on puhujana tunnettu ympäri maailman. Lukemattomat ovat ne loistavat esitelmät, joiden kautta hän on tehnyt teosofian sanoman tutuksi ihmisjoukoille. Hänen kirjallinen tuotantonsa teosofina hämmästyttää laajuudellaan. Hänen yhteiskunnallinen ja poliittinen työnsä Indiassa Indian vanhan sivistyskansan nostattamiseksi uuteen kulttuuriin ja vapauteen on ollut kääntheitekevä Indian nykyisessä historiassa.

Katsellessaan sivulta Mrs. Besantin elämäntyötä ei syrjäinen voi muuta kuin ajatella: semmoinen elämä ei ole turhaan eletty.

*

Ruusu-Risti-seuralla on joitakuuta jäseniä ulkomailla, varsinkin Amerikassa, ja nämä jäsenet ovat kaukana seuramme työkeskuksesta. Suomessakin on syrjäpaikoissa maaseudulla jäseniä, jotka ollen etäällä ryhmäkeskuksista helposti tuntevat itsensä yksinäisiksi ja osattomiksi. Mielellään he kuitenkin kaikki olisivat lähemmässä kosketuksessa kokeneempien ja enemmän mukana olevien ruusuristiläisten kanssa. Heidän parastaan silmälläpitäen olemme sentähden ajatelleet, että kirjeenvaihto olisi tepsivä keino, jonka välityksellä syrjäisimmätkin ja ulkomailla asuvat jäsenet voisivat seurata keskustan elämää ja työtä sekä sitä tapaa, millä johtavat henkilöt käsittävät aatteitamme ja elämänyymmärrystämme. Ja niin ollen ilmoitan tässä, että ne, joiden sydän haluaisi „olla mukana“ edes kirjeenvaihdon avulla, voivat kirjeellisesti kääntyä rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Mariankatu 28, Helsinki.

*

Julkaisen tässä numerossa Nap. Hultinin laatiman kirjoituksen nimen merkityksestä kabbalistiselta ja yleensä okkultiselta kannalta. Uskon, että lukijat tutustuvat siihen uteliaisuudella, ja että jos samasta kädestä saamme vastedeskin kirjoituksia „okkultisten tieteiden“ aloilta, nekin saavat mielenkiintoa osakseen. Hra Hultin on vuosikausia tutkinut näitä aloja ja laatii myös jonkunlaisia elämän- ja luonteenkuvauksia, kuten ilmoituksesta näkyy. Hänen minulle lähettämänsä kabbalistinen nimeni tulkinta ja grafologinen kuvaus oli koko lailla sattuva ja omaperäinen.

(Ruusu-Risti, Lokakuu 1923, s. 283-288)